

Miten käynnistää lapsen tuettu leikki ?

Järvenpää-talo kevät 2011, Jyrki Reunamon ensimmäinen koulutus. Katri Vermaksen päässä pyörivät monet mietteet: Mitä tiedossa, uteliaisuus, mielenkiinto, tämäkin muun työn lisäksi. Valittiin 2 vastuuhenkilöä, Katri Vermas ja Merja Kesulahti sekä päätettiin, ettei iltoja uhrata kehittämistehtävään. Johtaja antoi vastuuhenkilöiden valita viisi kehittämistehtävää. Vastuuhenkilöt valitsivat tehtäviä, jotka olisivat mielekkäitä monelle ikäryhmälle. Työ ei ollut helppo. Näistä viidestä johtaja valitsi koko talolle yhteisen kehittämistehtävän, joka osoittautui viisaaksi ratkaisuksi. Kehitystehtävä päätettiin nivoa valtakunnalliseen - ja talon vasuun. Nurmijärven kunnan sitova tavoite 2011: Vuorovaikutuksen vahvistaminen pienryhmäpedagogisin menetelmin. Sitova tavoite vuonna 2012: Lapsia kuunnellaan ja he saavat vaikuttaa omatoimintaympäristön rakentamisessa. Koko henkilökunta kokoontui kaksi kertaa aihetta pohtimaan. Huomasimme, että olimme yksimielisiä useimmista asioista.

Talvella 2012 kipinä syttyi toisessa esiopetusryhmässä lasten leikkejä havainnoitaessa. Siitä syntyi "pienoisyhteiskunta", jossa kauppa-leikillä oli keskeinen osuus. Tässä toteutui lapsen osallisuus oppimisympäristön muokkaajana ja oman oppimisen rakentajana.

Keväällä 2012 valitsimme kehitystehtävämme teoriamalliksi tehtävän etenemistä hyvin kuvaavan Virta-mallin. Päiväkotimme kevään kehittämissäpäivässä esittelimme koko talolle esiopetusryhmän leikkiprojektin. Esimerkki valaisi hyvin aikuisen merkitystä lapsen leikin tukijana. Se tartutti innostuksen tunteen muihinkin työntekijöihin.

Melkein valmis kehitystehtävän kuvaus esiteltiin koko henkilö-kunnalle viikkopalaverissa 5.4.2012. Tällöin henkilökunnalla oli mahdollisuus vaikuttaa tehtävän lopulliseen muotoon. Järvenpää-talo 23.5.2012 orientaatioprojektin päätöstilaisuus, jossa mukana olevien päiväkotien kehitystehtäviä esiteltiin. Tehtävän työstäminen jatkuu päiväkodissamme jokaisessa ryhmässä.

Leikin kulku

1. Aikuisen innostus leikin suunnittelun ohjaamiseen.
2. Lasten osallistuminen toiminnan suunnitteluun.
3. Vanhempien osallistuminen toiminnan toteutumiseen tarvikkeiden osalta.
4. Tämä on selvästi lapselle motivoivaa ja merkityksellistä oppimista.
5. Aikuinen ohjaa leikin suuntaa ja syventää sitä.
6. Leikki lähti virtaamaan valtavalla intensiteetillä.
7. Aikuisten tärkeät roolit leikeissä pitivät sitä koossa ja yllä.
8. Yksinäinen vetäytyjä ryhmäytyi ja löysi tärkeän roolin leikissä sekä paikkansa ryhmässä.
9. Leikin intensiivisyys ja kesto pitkälti aikuisista kiinni.
10. Toisella viikolla aikuiset herpaantuivat. Jatkuvasti jossakin roolissa olo on psyykkisesti raskasta. Vertasimme sitä näyttelijän työhön. Olo oli kuin rankan urheilusuorituksen jälkeen.

Pohdinta

11. Miksi emme luota leikin voimaan?
12. Leikissä ajattelun prosessi on syvempää.
13. Leikin luovuus ei sido lapsen ajattelua tiettyyn kaavaan.
14. Aikuisten flow-tila: tämän minä ainakin osaan, olen omalla vahvuusalueellani.
15. Ei ole antaa oppimisen tuotoksia kotiin.
16. On osaltava heittäytyä leikin virtaan.
17. On tiedettävä lapsen psyykkisestä kehityksestä kuin myös lapsen oppimisen prosessista.
18. On oltava valmis nopeisiin muutoksiin sekä nopeisiin menetelmien vaihtoihin.